

lő műtéttípus kiválasztása alapvető fontosságú. Az operációkat elsősorban urológiai és nőgyógyászati osztályokon végzik. A beavatkozások célja az anatómiai viszonyok rendezése, illetve a vizelettartási zavart okozó elváltozás megszüntetése. Az eljárások lényege a hólyagnyak és a húgycső megemlése, intra-abdominalis helyzetbe juttatása, ahol a hasi nyomás már záróerőként hat, fokozva a kifolyási ellenállást. Léteznek mind hüvelyi, mind hasi úton végezhető operációk. A legmodernebb eljárások közé az ún. feszülésmentes szalagműtétek (Tension Free Vaginal Tape – TVT) tartoznak, ezeknek a legjobb az eredményessége. A műtétek során egy szövetbarát hálót, szalagot vezetnek fel a húgycső mellett, alátámasztva, megemelve ezzel a hólyagnyakat, biztosítva a kontinenciát. A beteg általános állapota, illetve társbetegségei (elhízás, kötőszöveti gyengeség) is befolyásolják a módszerek eredményességét. Az eljárás szövődményei közé tartozik a hegesezés okozta, nem szűnő fájdalom, amely a szalag eltávolítását is szükségessé teheti. Utóbbi szövődmény viszonylag ritkán jelentkezik. A beültethető szalagokat

folyamatosan tökéletesítik, illetve az eljárások technikáját is módosították. Az ún. transz-obturator szalagok alkalmazásánál a hólyagsérülés veszélye lényegesen kisebb, így nem igényli intraoperatív hólyagtükrözés végzését.

Készítétes inkontinencia

A terápia célja a hólyagműködés stabilizálása, a kapacitás növelése, illetve a vizelesi frekvencia csökkentése, valamint az akaratlan detruzor összehúzódások megszüntetése. Szenzoros típusokban az okok keresése, és kezelése (pl. hólyagkő eltávolítása, gyulladás kezelése) az elsődleges. Motoros formák esetén a gyógyszeres kezelés indokolt (antikolinerg szerek, Ca-antagonisták, direkt simaizom lazítók). Az oxybutinin a leggyakrabban alkalmazott szer, sajnos gyakoriak a mellékhatások (szájszárazság, látási zavarok). Bizonyos esetekben pszichoterápia is hatásos lehet. Alkalmazhatóak továbbá a hólyagnyak ellenállását fokozó adrenerg-stimuláló gyógyszerek is, illetve elektroterápia is hasznos lehet. A műtéti kezelés általában nagy felkészültséget igényel, és csak igen súlyos esetekben jön szóba

(hólyag-denerváció, hólyag-nagyobbitás zsugorhólyag esetén).

A túlfolyásos és reflex inkontinenciák kezelése (ellátása) rendkívül komplex, multidiszciplináris, az esetek többségében igen nagy gondoskodást igénylő feladat. A terápiás lehetőségek természetesen nagyban függenek a kiváltó okoktól is, amelyet gyakran egyáltalán nem lehet megszüntetni. A betegek komplex rehabilitációja azonban ilyenkor is rendkívül fontos.

Irodalomjegyzék:

1. Katona F., Hamvas A., Klauber A. (szerk): *Inkontinencia – diagnosztika, terápia, rehabilitáció*. Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 2006.
2. Pál A., Vajda Gy.: *A vizelet inkontinencia nőgyógyászati aspektusai*. Webdoki Továbbképző Füzetek, 2007,6:8-13.
3. Richter H.E. és mtsai: *Predictors of outcomes in the treatment of urge urinary incontinence in women*. Int. Urogynecol. J. Pelvic Floor Dysfunct., 2009 (in press)
4. Kaelin-Ganbirsó I. és mtsai: *Complications associated with transobturator sling procedures: analysis of 233 consecutive cases with a 27 months follow-up*. BMC Womens Health, 2009,9:28.
5. Caruso D.J. és mtsai: *Medical management of stress urinary incontinence: is there a future?* Curr. Urol. Rep., 2009,10(5):401-407.

Osteoporózis Világnap

Magyarországon ma a népesség tizede, becslések szerint mintegy 900 ezer ember szenved osteoporózisban. A betegség számlájára mintegy évi 100 ezer csonttörés írható. Ennek sürgősségi ellátása 16 milliárd forintba kerül, majd a további ellátás – a törést követő első évben – további jelentős összeggel (mintegy 10,5 milliárd forinttal) terheli meg az egészségügyi büdzsét.

A törések közül a legsúlyosabb a csípőtáji (évi 14 ezer), mert ezen esetek ötöde (20%), a súlyos szövődmények következtében egy éven belül halált okoz. Önálló képességét csak a túlélők egyötöde nyeri vissza. Az Osteoporózis Világnapon – évek óta – szerte a világon azért szerveznek rendezvényeket, hogy a csonttritkulással kapcsolatosan a megelőzés fontosságára hívják fel a közvélemény figyelmét. A laikusok mellett a politikusok és a döntéshozók számára is fontos üzeneteket fogalmaznak meg. A Nemzetközi Osteoporózis Alapítvány (IOF) ez évben hirdetett programja („Állj ki a csontjaidért!”) a csontritkulásos betegek ellátásának jobbítását célzó törekvéseket akarja erősíteni, mind a kormányzati egészségügyi, mind a társadalombiztosítási, illetve egyéb ellátó hálózatokon belül. A betegtársadalom tagjainak és a csontritkulás miatt aggódó millióknak hangját kívánja fölerősíteni, hogy álljanak ki saját érdekeikért, és aktívan vegyenek részt ellátásuk megszervezésében, jobbításában. Cél, hogy fontos törekvésekkel lépjenek saját országuk társadalma, döntéshozói és a világ közvéleménye elé. Jelentős törekvés napjainkban az Egészségügyi Világszerve-

zetnek (WHO) a törési kockázatot megbecsülő „eszköz” (Fracture Risk Assessment Tool). Arról van szó, hogy a magas kockázatú betegek azonosításával, kiválasztásával (azaz az úgynevezett FRAX® módszer bevezetésével) jobban lehet kihelyezni, felhasználni az egészségügyi forrásokat, hatékonyabban, mert célzottan, a megfelelő beteg ellátására lehet fordítani adott anyagi eszközöket.

A Világnapi Programok másik fontos törekvése, a közösségi hálózatépítő program (az OSTEOLINK) beindítása. <http://www.iofbonehealth.org/about-iof/iof-programs/outreach-education/osteolink.html>. A program bevezetését megelőző felmérésben Magyarország is szerepelt, részt is kíván venni mind az online, mind a személyes rendszer használatában. Az OsteoLink ötletgazdái, a szervezők azt várják, hogy a közösségi hálózat (angolul social network) segítségével jobb kommunikáció, lényegibb, tartalmasabb párbeszéd alakítható ki a betegek és orvosok között, illetve a beteg-társadalmon belül, szerte Európában és a programban ugyancsak résztvevő Ausztráliában.

Az Osteoporosis Betegek Magyarországi Egyesülete (OBME), a betegszervezetek Pekingben tartott nemzetközi találkozóán (2009. szeptember 22-25.) elnyerte a Nemzetközi Osteoporózis Alapítvány (IOF) és az Amgen gyógyszergyártó cég közös díját. Az elismerő oklevél és a kitüntetéssel járó 10 ezer dollár az OBME azon pályamunkájának szólt, amely a beteg-tájékoztatásnak egy újszerű – játékosan tanító, felvilágosító – formáját kívánja megvalósítani.